

Курилко О.В., студентка БП-4 кафедри
Школа соціальної роботи, факультету соціальних наук та
соціальних технологій НаУКМА
annyshkab97@gmail.com

Науковий керівник: **Бойко А.М.**, старший викладач,
Національний університет «Києво-Могилянська академія»
allaboiko0908@gmail.com

ЯКІСТЬ ЖИТТЯ ЖІНОК З РАКОМ МОЛОЧНОЇ ЗАЛОЗИ ПІСЛЯ ЛІКУВАННЯ

Рак молочної залози є найпоширенішим у світі онкологічним захворюванням серед жінок [3]. Така ж тенденція спостерігається і в Україні. В 2018 році було зареєстровано 18 958 нових випадків раку молочної залози серед жінок [2]. Хоча кількість нових випадків захворювання зростає, проте розвиток медицини дозволяє сформувати у жінок довгострокову ремісію [3]. Наслідком цього є збільшення кількості людей, які потребують супроводу після лікування.

Оскільки це захворювання є специфічним за методами лікування (хірургічне втручання – мастектомія, лампектомія; променева терапія; системне лікування – хіміотерапія, гормональна терапія, цільова терапія [5]) та наслідками по його завершенні, якість життя жінок зазвичай

змінюється, що впливає на рівень їх соціального функціонування. Розуміння проблем, з якими стикаються жінки під час хвороби, є важливим для адекватної відповіді на їх специфічні потреби під час лікування та у період одужання, для розробки інтервенцій, спрямованих на повернення до соціально активного життя.

Жінки, які лікуються від раку молочної залози, стикаються із низкою фізичних, психологічних та соціальних проблем. Одним з наслідків лікування є фізичні труднощі, пов'язані із обмеженим функціонування верхніх кінцівок [1]. Це виникає внаслідок хірургічного втручання та, відповідно, ускладнює різні сфери життя – професійну, побутову, пов'язану із дозвіллям, піклуванням про сім'ю тощо. Жінки під час лікування та після нього відчують хронічну втому, яка впливає на ефективність їх функціонування, загальне самопочуття та, відповідно, на якість життя в цілому [3].

У зв'язку з лікуванням онкології у жінок часто виникають фінансові труднощі («фінансовий тягар»). Це пояснюється довгостроковим втручанням та дорогими медичними препаратами, які часто потрібно приймати постійно. Однією з проблем є переживання щодо того, що кошти витрачаються не на потреби сім'ї, а на

заходи по боротьбі з онкологією та її наслідками. Також у жінок з'являються труднощі з плануванням майбутнього всієї сім'ї. в свою чергу, фінансові обмеження можуть призвести до свідомої відмови від деяких необхідних медикаментів, побутових речей або продуктів харчування [4].

Проблемою, дотичною до «фінансового тягаря», є низька працездатність після лікування. Її передумовою є вже зазначені фізичні проблеми. У свою чергу, це призводить до нових матеріальних труднощів. Тому робоча зайнятість має позитивний вплив на якість життя жінки, оскільки повертає їй та сім'ї певну стабільність, порушену значними витратами на лікування [4].

Окрім цього, жінки, які пережили рак молочної залози, відчують труднощі щодо виконання родинних та соціальних ролей, взаємодії з оточенням, стосунків у сім'ї, зокрема, стосунків з партнером [3]. Відмічено, що чим старшою є жінка, тим складніше їй вирішувати питання, пов'язані із сексуальністю, вагітністю й народженням дітей та їх вихованням [5].

Отже, внаслідок хірургічного втручання та лікування раку молочної залози виникають специфічні проблеми, які

значно погіршують якість життя жінок, що потребує комплексного реагування.

Список використаних джерел

1. A prospective model of care for breast cancer rehabilitation: function / K. L. Campbell, A. L. Pusic, D. S. Zucker et al. // *Cancer*. – 2012. – Т. 118. – №. S8. – С. 2300-2311.
2. Ferlay J. Global Cancer Observatory: Cancer Today / Ferlay J., Ervik M, Lam F, Colombet M, Mery L, Piñeros M, Znaor A, Soerjomataram I, Bray F // Lyon, France: International Agency for Research on Cancer – 2018. Mode of access: <https://gco.iarc.fr/today>.
3. A train the trainer program for healthcare professionals tasked with providing psychosocial support to breast cancer survivors / E. Park, J. Yoon, E. Choi et al.; *BMC cancer*. – 2018. – Т. 18. – №. 1. – с. 45.
4. Dealing with the financial burden of cancer: perspectives of older breast cancer survivors / M. Pisu, M. Y. Martin, R. Shewchuk, K. Meneses; *Supportive Care in Cancer*. – 2014. – Т. 22. – №. 11. – С. 3045-3052.
5. Reyna C. Breast cancer in young women: special considerations in multidisciplinary care / C. Reyna, M. C. Lee // *Journal of multidisciplinary healthcare*. – 2014. – Т. 7. – с. 419.